

A MEDOSZ elnöksége a közelmúltban áttekintette a nyugdíjasok, az idős korúak életkörülményeinek, szociális helyzetének és szervezethez való alakulását. A téma napirendre tűzését az tette időszerűvé, hogy e réteg helyzete napjainkban az egész társadalmat, a politikai vezetést és a szakszervezeteket egyaránt foglalkoztatja, annál is inkább, mert a hazánkban élő 2 millió 337 ezer nyugdíjas az ország népességének 22 százalékát teszi ki. A MEDOSZ XXVI. kongresszusa is fontos politikai feladatként határozta meg a nyugdíjasokról, a rokkantokról való gondoskodást, s ez szükségessé tette a központi vezetőség mellett működő nyugdíjasbizottság megválasztását. Ugyancsak a kongresszus határozata értelmében került sor a MEDOSZ-hoz tartozó valamennyi ágazatban a nyugdíjasok, a nyugdíjas szakszervezeti tagok és a 3500 forintnál alacsonyabb nyugdíjjal rendelkezők létszámának felmérésére. Az adatok országos összesítéséből kiderült, hogy a MEDOSZ-hoz tartozó ágazatok közel 70 ezer nyugdíjasa közül a 3500 forintnál kevesebb nyugdíjjal rendelkezők aránya eléri a 40 százalékot.

A szakszervezetünkhöz tartozó ágazatok nyugdíjasainak életkörülményei és szociális helyzete igen változatos képet mutatnak. Egy részük a nyugdíjkorhatár betöltése után is igényli az aktív gazdasági, illetve társadalmi munkát, mások azonban családjuk körében kívánják eltölteni az idejüket. A felmérés adatai szerint a nyugdíjasok zöme háztáji gazdaságokban dolgozik, s csupán a kisebbség létesít nyugdíja mellett újabb munkaviszonyt. Az utóbbiaknál is kevesebben vannak azonban, akik hosszabb szolgálati idő megszerzése érdekében, az ösztönző nyugdíjpótlékért dolgoznak tovább.

Sajnálatos tény, hogy nyugdíjasaink egészségi állapota folyama-

tosan romlik. Többségük rendszeres vagy esetenkénti orvosi kezelésre szorul; a megkérdozettek 38-40 százaléka beteg. A mezőgazdasági ágazat nyugdíjasai körében igen magas a magukat ellátni képtelen emberek aránya.

Ágazataink területén a szakszervezeti alapszervezetek túl-

segélyben részesítik a rászorulókat, támogatást adnak a tüzelővászárúhoz, sok helyütt meleg étkeztetést biztosítanak a nyugdíjasok számára, és valamennyi alapszervezetben csaknem teljes egészében ki tudják elégíteni üdülési igényeiket. Az üzemek jelentős része kedvezményes terményvá-

Az elnökség nyomatékosan felhívja a megyei bizottságok figyelmét, hogy a területi szervek hatáskörébe utalt anyagi források felhasználása, a nyugdíjak kiegészítése, az MTT hatáskörébe utalt pénzeszközök felhasználása, valamint a tanácsok segélykereteinek felosztása és felhasználása terén lássák el érdekképviseleti teendőiket. A munka koordinálására és segítésére hozzanak létre nyugdíjasokból álló munkabizottságokat, indokolt esetben nyugdíjas alapszervezeteket, bizalmi csoportokat. Testületi ülésen értékeljék a nyugdíjasok helyzetét, a felmérés során szerzett tapasztalatokat, és jelöljék meg az ehhez kapcsolódó további feladatokat. A rászorultság elve alapján jobban differenciáljanak a nyugdíjasoknak nyújtott támogatásokban, segélyekben, rendszeres anyagi juttatásokban. Fordítsanak nagyobb figyelmet a nyugdíjasok segélykérelmeinek elbírálására, a segélykeretek éves felhasználására.

Az elnökség javasolja, hogy továbbra is alkalmazzák a jól bevált akciókat, támogatási formákat. Lehetőségeihez mérten minden munkahely bizottsága továbbra is a megszokott juttatásokat (illetményföld, tüzelő, gyümölcs, termény, kedvezményes fuvar, gépi munka stb.).

A kollektív szerződésekben, a munkaügyi szabályzatokban és a szociális tervekben — a helyi lehetőségekkel összhangban — rögzíteni kell a nyugdíjasoknak nyújtandó támogatásokat és az őket érintő munkaügyi kérdéseket.

Az elnökség felhívja az alapszervezetek és a tagság figyelmét, hogy kommunista műszakok szervezésével továbbra is járuljon hozzá a nyugdíjasok támogatásához.

Farmati Lajosné

Hogyan tovább?

nyomó többségében rendszeresen és tervszerűen foglalkoznak a nyugdíjas életmódra való felkészítéssel, a nyugdíjak előkészítésével. A nyugállományba kerülés, a korhatár elérése nem azonos az öregséggel, a munkában töltött évtizedek lezárása olykor mégis megrázkódtatással, félelemmel jár. Ilyen helyzetben az emberek több törődést várnak munkahelyüktől, munkatársaiktól.

A nyugdíj-előkészítés szerteágazó jogszabályi és adminisztratív feladatokkal jár. Az ezekkel foglalkozó nyugdíjügyi albizottságok a MEDOSZ-hoz tartozó ágazatokban általában jól működnek. Több munkahelyen — főleg nagyvállalatoknál — külön-külön elbeszélgetnek a nyugdíjba készülőkkel, érdeklődnek további céljaikról, tájékoztatást adnak az érvényes jogszabályokról, valamint arról, milyen nyomtatványok kitöltése szükséges a nyugdíj folyósításához.

A felmérés adatai bizonyítják, hogy ahol valóban szívükön viselik a nyugdíjasok problémáit, ott több mint 60 százalékuk szakszervezeti tag marad.

Az üzemek — lehetőségeikhez mérten — anyagi segítséget is nyújtanak a nyugdíjasoknak. Több megyében és üzemben rendszeresen 300-400 forintnyi

szállási és fuvarlehetőséget is biztosít egykori dolgozóinak.

Mindezek figyelembevételével az elnökség az alábbi feladatokat jelölte meg:

Egyetértve a nyugdíjak vásárlóerejének megóvását szolgáló, 1988. január 1-jén hatályba lépett központi intézkedésekkel, valamint a SZOT ezzel kapcsolatos álláspontjával, a MEDOSZ elnöksége saját hatáskörén belül is vizsgálja a hozzá tartozó ágazatok nyugdíjasainak nyújtandó anyagi és erkölcsi támogatás növelésének lehetőségeit.

Széles körű társadalmi összefogással el kell érni, hogy a 3500 forintnál alacsonyabb nyugdíjjal rendelkezők helyzete rövid időn belül megnyugtatóan rendeződjék.

A szociálpolitikán belül kiemelt figyelmet kell fordítani a kulturált elhelyezést és jó ellátást biztosító szociális otthonok és nyugdíjsházák fejlesztésére, korszerűsítésére, bővítésére.

Az elnökség javasolta a SZOT-nak, járjon el az illetékes kormányzati szerveknél annak érdekében, hogy a tanácsok rendelkezésére álló szociális keret felosztása, felhasználása társadalmi kontroll mellett, a rászorultsági elv szigorú érvényesítése alapján valósuljon meg.

Nagy fiára emlékezett Edelény

Az edelényi városi könyvtárban az egyik decemberi estén a Kertbarát Kör tagjaival találkozottam. Persze nem mindenkiel, hiszen a hatvantagú társaságból vagy tízen jöttek el, de néhány nevet feljegyeztem magamnak. Arról beszélgettünk, arról faggattam Nagy István vasutast, Varga Zoltán esztergályost, Zsigrai János órást, Kis Pál és Dely Vilmos bányászt, hogy ugyan mondanák el, mi lelkesítette őket, hogy sok-sok óra társadalmi munkával helyreállították Miklós Gyula, a 155 esztendeje született kitűnő borász siremlékét az Edelényhez tartozó finkei temetőben.

És a válaszokból kikerekedett egy feljegyzésre méltó történet.

Hogy a jelen szőlészei, borászai, kistermelői, vagyis a Kertbarát Kör tagjai Slezsák Imre, a városi könyvtár igazgatójának vezetésével elhatározták, hogy a szőlő és a bor nemzetközi éve alkalmából ők ezzel a nemes cselekedetükkel járulnak hozzá a hagyományok ápolásához, egy arra érdemes múlt századi gazda emlékének méltó megőrkítéséhez. Sokan talán nem is tudják, hogy a kecskeméti Miklós-telep az ő nevét viseli. Mindez elhangzott azon a Miklós Gyula-emlékünepségen, amelyet a városi könyvtárban tartottak, november 26-án, miután előzően felavatták a finkei temetőben siremlékét, majd emlékülést tartottak a városi könyvtárban.

Hogy ki volt Miklós Gyula, azt a szakértőkön kívül ma már sajnos kevesen tudják. De Slezsák Imre

könyvtárigazgató előadásából sok mindent megtudhattak a megjelentek. Az egykori Kossuthkatonából kitűnő és hozzáértő gazda lett, képviselő az országgyűlésben, s akkor lett a borászat kormánybiztosa, amikor a filoxé-

ra elleni harc volt a legfontosabb feladat. Központi mintapincét hozott létre a szakszerű borkezelés oktatására és bemutatására, felkértette a konyakgyártást a rossz minőségű borok felhasználására. Kezdeményezte a felsőbb szőlészeti és borászati tanfolyamok indítását. Szerkesztője lett Magyarország első borászati törzskönyvének. Számos amerikai vesszőszaporító telepet létesített és javasolta az immunis homokterületek szőlővel való beültetését. Népszerűsítette az amerikai alanyok beoltásának módszereit, és a szőlők felújításának egyik legbiztosabb módját ebben látta. Kísérleti telepeket hozott létre, amelyek sorából kiemelkedik az 1884-ben felavatott és azóta is nevét viselő kecskeméti Miklós-telep. Éveken át szerkesztője volt a Borászati Lapoknak, s számtalan szakmai és mezőgazdasági-politikai cikket írt.